

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Decimaoctava. Permultis moralibus rationibus concionatorio muneri aptiſſimis illibatam Deiparæ Mariæ Conceptionem non parum stabilimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

catam à sole; sic gratia in Conceptione fuit debita Christo iure naturæ; Mariæ verò gratis deriuata, & mutuata à Christo. Et sicut in Repub. quibusdam competit nobilitas iure naturæ, & sanguinis; aliis verò ex priuilegio Principis; sic carentia peccati originalis competebat Christo Domino iure naturæ, quia filius Dei erat; Mariæ verò ex priuilegio, & gratia Christi, quia Mater eius futura erat. *Quam D. Paulus dixit: Gratia Dei sum id, quod sum: D. Augustinus lib. 2. Confessionum cap. 7. addidit: Et id, quod non sum.* Vnde quod beata Virgo non contraxerit originale peccatum, ex speciali Christi gratia habuit; ipse verò iure suo id sibi vindicabat. Declarat etiam pulchre fatis hoc discrimen Mulier, quam vidit Ioannes in Apocalypsi, quæ cum parere, vellet, Draco erat iuxta illam, vt matrem ac filium deuoraret, sed statim ac peperit, certè filius (Christum significans) fugit propriis viribus; at mulieri (in qua Virgo denotatur) quia ipsa per se fugere non poterat, data sunt ex speciali priuilegio alæ, quibus à conspectu Draconis euolare posset. Draco quidem foedissimis peccati originalis, nec deuorauit filium, nec matrem; sed alia, & alia ratione id omisit, quia Christum inuadere non potuit, Matrem verò, etsi potuisset, non est permissum. Vterque procul dubio fugit, sed Christus alis propriæ virtutis, Mater verò pennis mutuatis ab illo: hoc enim sibi volunt verba illa: *Et data sunt mulieri alæ duæ.* Insigne sanè priuilegium, sed consonum fatis dignitati Matris Dei. Quod si qui illud inficientur, audiant à nobis, quod Dauid respondet eis, quibus non placebat tot, ac tantas diuitias ad Templum Domini construendum congregari: *Opus namque grande est, neque enim homini preparatur habitatio, sed Deo.* Magnum quidem, ac stupendum priuilegium extitit præseruatio à peccato originali, sed nemo mirabitur concessum fuisse sanctissimæ Virgini, si animaduertat futuram fore habitaculum viuum

omnipotentis Dei, in quo verbum diuinum corporaliter inhabitare decreuerat. Cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

HOMILIA XVIII.

Per multis moralibus rationibus concinatorio muneri aptissimis illibatam Deipara Maria Conceptionem non parum stabilimus.

Ex moralibus Rationibus.

§. 1.

*V*M D. Augustinus in sermone de Assumptione Virginis affirmet, quod *ubi Scriptura diuina nihil de illa commemorat; inquirendum est, quid conueniat rationi; fiatque ipsa ratio, auctoritas, sine qua nec est, nec valet auctoritas: cumque libr. 3. de libero arbitrio dicat: quicquid tibi veraratione faciendum occurrerit, scias, Deum fecisse bonorum omnium conditorem; operæpretium duxi varias cogere rationes, ab ipso solo rationis lumine petita, vt inde facile coniciamus conditorem ipsius rationis talem, ac tam immaculatam condidisse Matrem suam, qualem ratio ipsa postulabat, qualemque tantum filium decebat: ea enim, quæ veniunt ex bona coniectura, vera esse dicuntur; vt docet textus in l. fin. de probationibus. In primis ergo à sufficienti partium enumeratione videtur facile persuaderi immaculata Virginis Conceptio. Nam, vel Deus non potuit Matrem suam à labe peccati originalis præseruare, vel non voluit; vel tandem potuit, & voluit; at dici nequit, quod non potuerit, tum quia Iob. 14 dicitur: *Quis poterit facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu, qui solus es tum etiam quia, sicut Angelos, & primos parentes creauit in gratia, etiam potuit.**

D. Aug.

Ibid.

Text in l. de probationibus

Iob. 14.

Ibid.

D. Aug.

Apoc. 12.

Dauid.

2. Paral. 29.

potuisset in eadem Matrem suam creaf-
 se, & sic nunquam fuisset labe peccati
 infecta. Nec uuat respondere, ipsam
 descendere per naturalem propagatio-
 nem ex primo parente, atque adeo sup-
 posito pacto Dei, quod si Adam perse-
 uerasset in iustitia originali, omnes eius
 filii illam haberent; sin minus, illa ca-
 reat, & peccatum originale contra-
 herent, non poterat Virgo non illud
 contrahere: hoc, inquam, non obstat,
 quia potuit Deus, prauidens, quod fu-
 tura erat Mater sua, in eo puncto excipere
 beatam Virginem; vel si non excipit,
 saltem potuit infundere gratiam in
 eius animam, antequam contingeret
 carnem infectam; vel alio modo illam
 praeferuare: ergo tunc non contrahe-
 ret peccatum originale. Non etiam po-
 test dici, quod Deus noluit tamen po-
 tuit, Matrem suam praeferuare a prædi-
 cto peccato: Nam, si ipse dixit: *Mat. 5. Nō
 ueni soluere legē, sed adimplere,* & constat
 legem esse naturalem, & diuinam de
 honorandis parentibus: *Exod. 20. Deut.
 5. & Matth. 23.* euident est, Christum Do-
 minum illam obseruasse; quod tamen
 secus esset, si in originali peccato Ma-
 trem sibi permitteret; a quo facile eam
 praeferuare potuisset: hoc enim fuisset,
 valde illam inhonorare. Et quidem, si
 prout docet textus in lege, si quis a libe-
 ris s. si impubes. ff. de lib. agno. ini-
 quissimum est, patrem, vel matrem ege-
 re, cuius filius sit in facultatibus; quis
 credet, opulentissimum Dominum pas-
 sum fuisse Matrem suam in miseriam, &
 egestatem peccati originalis venire? Res-
 tat ergo dicamus, & potuisse, & uoluis-
 se illam ab omni originali macula præ-
 feruare; ac tandem, cum alienum sit a
 pietate debita parentibus, non liberare
 eos, cum aliqua necessitate graui vigen-
 tur; cumque etiam Christus Dominus
 magis obligatus sit suæ Genitrici, quam
 alii filii suis matribus, quia illi substan-
 tiam suam acciperunt ab utroque paren-
 te, Christus uero a sola Virgine, Spiritu S.

operante absque humano patre, quis
 credet, Christum Dominum non occur-
 ruisse Matri suæ, quando urgebat pericu-
 lum incurrendi peccatum originale,
 cui tantum se debuerunt tunc prauide-
 bat?

Secunda Ratio; quia si beata Virgo
 originali vitio fuisset deturpata, id cede-
 ret in magnam ignominiam, & dedecus
 Christi Domini, prout docet *Diuus Cy-
 rillus contra Nestorium,* & *Diuus Hiero-
 nymus ad Eustochium,* ubi ait: *Nelli
 dubium est de Matre Domini, quin talis de-
 luerit esse, que non posset argui de peccato.*
 Nam sicut parentum nobilitas transit in
 filios, ita è contra parentum ignominia
 deriuatur in illos: Vnde *Eccles. 3.* dicitur:
*Ne gloriaris in contumelia patris tui, non e-
 nim est tibi gloria eius confusio; gloria enim
 hominis, ex honore patris sui; & dedecus fi-
 lij, pater sine honore:* igitur, si beata
 Virgo ignominia peccati originalis a-
 liquando maculata fuisset, id cederet in
 ignomiam Christi Domini, eique Do-
 mon ueraciter dicere posset: Mater tua
 prius fuit ancilla mea; & prius ego illam
 inquinavi, quam tu illam mundares.
 Accedit ad hæc, quia ut docet *Panor-
 mit. in cap. cum Ecclesia sanctæ Ma-
 riæ de Constit. Papa non potest se sub-
 iicere iurisdictioni Imperatoris, quia ce-
 deret in præiudicium summi Apostola-
 tus:* ergo eadem ratione, quia cederet
 in ignominiam Christi Domini, si Ma-
 ter eius prius fuisset subdita Demoni per
 peccatum originale, longè id ab ea tele-
 gandum est; unde uideor mihi audire
 Christum Dominum dicentem illud
*1. Machabæorum cap. 9. Absit istam
 rem facere, & non inferamus crimen glorie
 nostre.*

Tertia Ratio; Quia quicumque nas-
 citur in originali peccato, uerè est a Deo
 maledictus: sed non decebat, beatam
 Virginem esse sub maledictione filii
 sui: Nam *Exod. 21. & Leuit. 20. & Matth.
 7.* habetur: *qui maledixerit patri suo, &
 matri, morte moriatur;* cumque Dominus

M 3 dede-

*D. Cyrillus.
 D. Hieron.*

*L. liberos. l.
 1. l. Assump.
 l. legit.*

Panormit.

1. Mach. 9.

*Exod. 21.
 Leuit. 20.
 Matth. 7.*

Matth. 5.

Exod. 20.

Deut. 5.

Matth. 23.

*Text. in l. si
 quis a liberis*

dederit hanc legem omnibus obseruandam, non decebat, ipsum maledicere matrem suam. Nec refert respondere, quod tunc, quando concepta fuit, adhuc non erat Mater; quia ad prædictam indecentiam, sufficit, quod futura esset Mater Dei: & sicut indecens esset, si calix, & corporalia, quæ continere debent corpus, & sanguinem Christi, turpissimo alicui ministerio inferuissent, sic indecens valde esset, eâ, quæ futura erat Mater Dei, prius maledictam, & exosam fuisse filio. Adde, quia Ecclesia proclamatur, Virginem esse omni laude dignissimam: sed nunquam peccasse, est magna laus, & aliquando peccasse, vituperium, quod tamen cum perfectissima laude stare non potest: ergo dicendum est, beatam Virginem immunè fuisse ab omni peccato. habetq; hæc ratio fundamentum in D. Hieronymo asserente: quicquid humanis dici potest verbis,

Ecclesia Catholica.

D. Hieron. serm. de Assumpt. Virg.

minus est laude eius, quia diuinus est, & angelicis laudata præconijs.

Matth. 17.

Quarta Ratio: Peccatum originale est omnibus filiis Adæ ex sententia diuini decreti quoddam debitum, quod ab ipsis pro peccato primi parentis exigitur: sed Christus Dominus dixit: Matth. 17 quod tributum non exigitur à filiis propriis, sed ab alienis: ergo multo minus exigitur à Matre propria: igitur Christus nunquam exegit à Matre sua debitum hoc, imputando ei peccatum originale: hoc enim ad amorem filii tantæ Matri debitum pertinebat. si enim Ouidius dixit.

Ouidius.

Felix, qui quod amat, defendere fortiter eudet.

minimè dicam, Christum Dominum caruisse hac felicitate: igitur, cum ipse tanto amore prosequutus fuerit suam Matrem, vt de illis meritò dici possit illud eiusdem Ouidii:

Ouid.

Hi duo corporibus, mentibus vnus erant. quis sibi periuadeat, non acerrimè defendisse suam dilectissimam Matrem, ab omni macula originalis peccati?

Ad Rom. 9.

Quinta Ratio: Nam D. Paulus ad Romanos 9, distinguit inter vasa iræ, & vasa

gratiæ, & misericordiæ, tanquam in opposita vasa: communis autem Philosophorum regula docet, quod si vnum oppositorum est in natura, etiam, & reliquum, maximè si excellentius sit: sed inter puras creaturas humanas sunt aliqui, qui semper, & pro omni instanti fuerunt vasa iræ, vt, qui perierunt in peccato originali, & cum multis actualibus: ergo inter easdem creaturas debet dari aliqua, quæ nunquam, nec pro vno instanti, extiterit vas iræ. Præsertim, quod, cum prior sit Deus ad misericordiam, certè, si ad ostentationem suæ iustitiæ, vt inquit D. Paulus, permisit vasa, quæ nunquam caruerunt ira, valde rationi cōsentaneum erat, ad ostentationem suæ misericordiæ efficere aliquod vas, quod nunquam gratia, & misericordia ipsius careret. Huic rationi persimilis est alia, quam ex doctrina Aristot. 8. Physicorum, & 7. metaph. placet desumere, vbi docet, quod inter extrema, necessatio debet inueniri medium, quod etiam docet Textus in l. Imperium ff. de iurisd. omnium iudicum: sed inter procreatos naturali propagatione ex vito, & foemina, quidam inueniuntur concepti, & nati in peccato originali, vt cōmuniter sunt omnes; quidam verò cōcepti, sed non nati, vt D. Ioan. Baptista, & Ieremias; ergo debet dari persona nec concepta, nec nata in peccato originali: sic enim dabitur vtrunq; extremum, & medium inter illa.

Ad Rom. 9.

Arist. 8. phys. sic. & 7. metaph.

Text. in l. Imperium

Vltimam rationem placet contexere ex doctrina D. Augustini, qui cupiens ostendere in sermone de Assumptione: corpus Virginis putredini traditum non fuisse, varias rationes congescit, quæ si Conceptioni eius applicentur maiorem vim habent ad comprobendam immunitatē à peccato, quam à putredine; quod vt clarius pateat, ipsa D. Augustini verba subiciamus; eaque sic vrbeo, vt præsentis argumento non parum deseruiant; in primis ergo sic ait præcitato loco: si dicimus, eam mortis vinculo teneri; resolutam in communem putredinem, vermem, & in-

nezem,

atrem, deliberandum est, si tanta sanctitati
conueniat, & tanta aule Dei prerogatiue; si-
militer ergo in proposito deliberandum
est, an contrahere peccatum originale
conueniat sanctitati, & dignitati Matris
Dei: Nam si D. Augustinus iudicat, non
decere putredinem corporis beatam Vir-
ginem, consequenter dicam non decere
illam contraxisse in anima putredinem
originalis peccati. Deinde ait: *Maria*
ergo, nisi communicat erumini Euo, non
communicat parturiendo cum dolore: prome-
ruit enim hoc singularis sanctitas eius, & sin-
gularis gratia, qua susceptione Dei singulari-
ter estimanda est digna, non ergo immerito
excipitur à quibusdam gradibus vera esti-
matione, quam tanta seruat gratia, & atol-
lit dignitatis prerogatiua: hæc Augustinus.
Ecce propter prerogatiuam dignitatis,
quam habet B. Virgo, excipit illa D. Au-
gust. à malo peccati parturientium: ergo à
fortiori peccatum illam excipere à malo
culpæ originalis, cū hoc magis repugnet
prerogatiua, & dignitati Matris Dei. Pre-
terea sic loquitur D. August. *Nam quid non*
pertinet ad dignitatē Domini, Matris sue ser-
uare honorem, qui legem soluere non uenerat,
sed adimplere: etenim sicut honorem Matris
præcipit, ita inhonorationē damnat; qui in vi-
ta præ cæteris illam gratia conceptus sui hono-
rauit: piū est credere, singulari saluatione,
eius in morte, & speciali gratia honorasse;
poterat enim à putredine, & à puluere alienā
facere, qui ex ea nascens, potuit eam Virginem
relinquere; putredo enim, & vermis oppro-
brium est humane conditionis, à quo opprobrio
cum Iesus sit alienus, natura Mariæ excipitur,
quam de ea suscepisse probatur; Caro enim Ie-
su, est caro Mariæ, & multo specialius, quam
Ioseph, Iudæ, cæterorumque, fratrum eius, quibus
dicebat: frater enim, & caro nostra est: hæc
D. August. Ex quibus aperte cõstat, quod
si ad maternū honorem pertinet præser-
uatio corporis à putrefactione; multo
magis spectabit ad eundē honorem præ-
seruatio animæ à corruptione peccati ori-
ginalis, cum anima preciosior sit corpo-
re. Item eodē loco ait: *Illud sanctissimū cor-*

pus, de quo Christus carnem assumpsit, & diu-
nam naturam humane uniuert, non amittent,
quod erat, sed assumens, quod non erat, ut Ver-
bum Caro, hoc est, Deus, homo fieret, eadē ver-
bis traditū sentire non ualeo, dicere periti-
mesco: si igitur animus horret, & pertimescit,
quod corpus Virginis putredine inquinetur,
quantū magis horrere debet, & originalis pec-
cati putredine eius anima inficiatur. Item ait
D. August. In cuius potestate est, sanctorum
de capite capillum non perire, est & illam ani-
mam à corpore integram posse seruare: de cuius
potestate, si nullus dubitet Ecclesiasticorū,
quin possit Mariam sine corruptione seruare,
cur dubitandum est, noluisse, quod pertinet ad
tantæ benignitatis gratiā, si elegit diuina vo-
luntas, sola gratia inter crepantes uehemen-
tū ignium flammis, non solum puerorū corpo-
ra seruare illæsa, uerum etiā ipsa uelimen-
ta seruare intacta, cur abinet in Matre pro-
pria, quod elegit in uentre aliena? Ionam ser-
uare in ventre Ceti præter naturalem usum,
nonne seruauit gratia? seruatus est Daniel
ab imperatissima fame Leonum; non ser-
uanda est Maria ab incineratione tantis do-
tata meritis dignitatum? In Mariæ integri-
tate plus potuisse gratiam, quam natura
non dubitamus: Ecce non dubitat Augusti-
nus Virgini concedere, quidquid per gra-
tiam à filio potuit ei donari: sed constat,
potuisse illam præseruare: ergo dubitan-
dum non est id uoluisse.

Ex aliis subtilioribus Rationi- bus § 2.

PRIMA ratio sit, quia cum Christus Do-
minus esset humani generis Redemptor
perfectissimus: Dei enim perfecta sunt opera.
ad eundem pertinebat, ut aliquod, ut mi-
nimum indiuiduū naturæ præseruaret à
peccato originali; tum quia ille est perfe-
ctissimus redemptor, cui non desit præ-
stantissimus modus redimendi, sicut & me-
dicandis præstantissimus modus est per
præseruationem, ut docuit D. Augustinus
de doctrina, ergo redemit aliquod indi-
uiduum, præseruando illud à peccato ori-
ginali. Tum etiam, quia ad perfectionem
redem-

D. August.

D. August.

Genes. 37.

D. August.

D. August.

Ionæ 2.

Matth. 12.

Deut. 32.

D. August.

redem-

redemptionis spectat, ut in ea reluceat præseruatio quorundam à peccato mortali, ut de facto contingit in infantibus baptizatis, & in aliis adultis, qui rapti sunt, antequam malitia immuaret intellectum eorum, & aliorum etiã à peccatis venialibus, ut patet in eisdem infantibus, & in B. Virgine, ut docet Tridentinum, & in Ioanne Bapt. ut multis placet: ergo etiam congruebat in Christi redemptione elucere præseruationem à peccato originali, ut sic copiosa eius redemptio omnem modum redimendi, etiam per præseruationem comprehenderet.

Secunda Ratio; quia, si qua ratione dicendum esset, B. Virginem contraxisse peccatū originale; maximè propter quasdam sacra Scriptura locutiones generales, ut: *Omnes in Adam peccauerunt*, & alias similes, quibus denotatur, omnes posteros Adæ mortem incurrere, de quibus ad Rom 3 & 1 Corint. cap. 15 & 2 ad Corin. 5. & ad Ephes. 2. ut constat ex Tridentino Sess. 5. Virginem non comprehendi sub definitione sua generali, qua decernit, omnes concipi cum peccato originali; igitur, sicut illa generalis definitio Concilii patitur exceptionem, ita etiam generales illæ sacra Scriptura locutiones. Idque ita rationaliter esse dicendum, euidenter probant sacra Scriptura loca, in quibus ponuntur vniuersales locutiones de peccato actuali: *Non est homo, qui non peccet*; *In multis offendimus omnes*, & similes alia; & tamen constat B. Virginem excipendam esse ab his regulis generalibus; cum Concil. Trident. Sess. 7. can. 23. dicat: *caruisse omni peccato veniali*. Certum etiam apud Catholicos est, & sine controuersia, B. Virginem natam fuisse sine peccato originali, & sine dolore peperisse, & post mortem, non fuisse eius corpus incineratum, & tamen in contrarium omnium istorum est lex communis: *omnes nascimur filij iræ: in dolore paries filios: puluis es, & in puluerem reuerteris*: igitur pari ratione excipi potest B. Virgo à lege communi peccati originalis, non obstantibus

locutionibus generalibus sacra Scriptura: Et similiter D. Thom. 2. 2. q. 175. art. 3. concedit, quod Moyse, & Paulus, dum fuerunt in hac vita mortali, viderunt clarè diuinam essentiam, & tamen deopposito est lex communis in sacra Scriptura: Exodi 33. *non videbit me homo*, & *virget*; Exod. 33. & Ioan. 4. *Deum nemo vidit unquam*: moueturque D. Thomas ad eam exceptionem faciendam in Moyse, & Paulo, quia sic docuerat D. August. ergò licet nobis facere similem exceptionem à peccato originali in B. Virgine, non obstantibus generalibus sacra Scriptura locutionibus in contrarium, cum id doceant grauissimi Patres à nobis late infra relati.

Tertia Ratio, ex doctrina D. Thomæ 3. p. q. 27 art. 4. quia ipse probat, B. Virginem nõ habuisse peccatum veniale, quia hoc redundaret in ignominiam filij, & quia indecens erat, ut quæ singularem affinitatem habuita erat cum Christo, aliquod commercium haberet cum Dæmone: & quia æterni Patris sapientia, scilicet Christus, non debuit habitare in maluola anima. Sed tres rationes istæ, si quam vim habent, efficacius concludunt, Virginem caruisse originali, quia originale, cum grauius peccatū sit, quàm veniale, magis dedecet dignitatem Matris Dei, & consequenter maior ignominia redundaret in filium: ergò, si B. Virgo, quia futura erat Mater Christi, præseruata fuit ab omni veniali; a fortiori, ab originali. Dices cum oppositum opinantibus: Magis dedecere B. Virginem veniale, quàm originale, quia respectu illius haberet magis de voluntario, quia esset actus proprius. Sed contra: quia illud magis dedecet Virginem, quod Deo magis detestabile est, & quod magis maculat animam, & quod ipsa Virgo, si eius electioni relinqueretur, minus eligeret; sed originale sine controuersia est Deo magis detestabile, quàm veniale, & magis maculat animam, & si electioni Virginis relinqueretur, magis vellet carere originali, quàm veniali; ergò, si non est conce-

Concil. Trid.
Sess. 7. can.
23.

Ad Rom. 1.
1. Cor. 15.
2. Cor. 5.
ad Ephes. 2.
Concil. Trid.
Sess. 5.

Trid. Concil.
Sess. 7.

Ephes. 2.
Genes. 3.

D. Thom. 2.

D. Thom. 3.

2. Cor.

L.

100

L.

101

A.

D.

conce-

concedendum, B. Virginem commississe veniale, nec etiam contraxisse originale. Quæ consequentia evidens visa est D. Augustino contra Iulianum c. 9. Deinde, quia D. Thom. 3. p. q. 27. art. 1. ait: *rationaliter creditur, quod ea, que genuit virginem à Patre plenam gratiam, & veritatis, & privilegia accepit: hæc ille; sed Angeli, & primi parentes hoc beneficium acceperunt, ut in sua creatione gratiam obtinerent; & spiritus angelici, qui prædestinati erant, omni labe peccati semper carebant: ergo etiam B. Virgo caruit; sed de hac ratione latius infra capite sequenti. Ac tandem, nam D. Thom. 3. p. q. 27. art. 4. ait: *quos Deus ad aliud eligit, ita preparat, & disponit, ut ad illud, ad quod eliguntur, inveniatur idonei, iuxta illud Apostoli: 2. ad Corinth. 3. Idoneos nos fecit ministros novi testamenti: cui consonat illud, quod habetur in I. quidam consulebat. ff. de re iudicata; ubi habetur, quod Princeps assumendo aliquem ad speciale officium, visus est dispensare cum eo meliori modo, quo potest, ut habilis sit ad illud; sed sic est, quod B. Virgo non fuisset idonea mater Christi, si fuisset concepta in originali peccato; nam si non fuisset idonea, sine perpetua integritate, & puritate corporis, multo minus sine perpetua integritate, & puritate mentis, cum illa sit hæc inferior, & Deo minus grata, quam ista, ergo.**

Quarta Ratio: Nam, vel ad præservandam Virginem à peccato originali valebant Christi merita, vel non: hoc secundum impiū est; esset enim præferre Adæ peccatum Christi merito: ergo primum: at decuit maximè, ut in Matre merita haberent tale premium, cum præsertim ipsa ex suo sanguine quasi dedit pretium redemptionis; propter quod, quāvis Christus omnium sit salus, singulari tamē modo, vocat illū Virgo salutare suū ad quod etiā potest accommodari illud: *Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo. & Abac. 3. Et exultabo in Deo Jesu meo:*

Unde S. Bernard. serm. 51. dicit Christum

potius pro Virgine redimenda venisse quam omnibus aliis simul hominibus; citans glossam in id. Cant. 4. *Vulnerasti cor meum sicut mea spissa; & ideo vocat Virgineam, primogenitam Redemptoris.*

Quinta Ratio à simili: quia non propter maiorem decentiam, nec propter efficaciores rationes docent Patres de Virgine, alia privilegia, quæ iam certa sunt apud fideles, ut immunitas ab omni peccato actuali; corporis post mortem incorruptio, & resurrectio, cum tamen illud, de quo agimus, sit magis necessarium, ut esset idonea Mater Dei. Nam si Virgini daretur optio, quid magis vellet, vel, ut nunquam à primo iustitiam careret gratia Dei; vel, ut corpus eius post mortem servaretur incorruptum; sine dubio illud primum esset electura. Et confirmo, quia negando Virgini hoc privilegium, encruetur omnis ratio affirmandi alia per multa, quæ passim illi tribuunt sancti Patres. Dices: Alia privilegia semper inniti maiori auctoritati. Sed contra. Nam tempore Hieronymi, & Augustini, assumptio B. Virginis in corpore, & anima non habebat maius fundamentum auctoritatis, quam nunc habeat hæc sententia de peccato originali; & tamen Augustinus propter vim

harum rationum ait, se non posse aliter sentire. Nec hic etiam deest auctoritas multo etiam maior, quam pro parte contraria, ut visum est. Dicitur secundò: la aliis privilegiis semper esse aliqua exempla, ex quibus à fortiori similia dicantur de Virgine. Sed contra: Nam loquendo de puris hominibus, maior assumpta est falsa, quia nullus purus homo adultus præter Virginem fuit immunis ab omni peccato actuali. Item: nullus statim post mortem resurrexit ad æternam gloriam corporis, & anime. Immodè, & vanterialiter intellecta, falsa est ista maior; nam esse creatum in gratia, est donum concessum primis parentibus: ergo prudenter creditur non negatum Virgini. Dices: nihilum fuisse præservatum hoc modo à peccato ex necessitate contrahendi. Sed contra:

Nam

D. August. 3.
D. Thom.

D. Thom.

2. Cor. 3.

L. quidam
consulebat.

Lucæ 1.
Isaie 61.
Abac. 3.

D. Bernard.

Gloss. in Cant.
tit. 4.

D. August.

Nam quid hoc refert? solum enim ostendit Virginem indiguisse magis hac gratia Dei, & ideo maiori misericordia fuisse praerentam, & aliquid magis concedendum esse Matri, quam seruis.

Sexta Ratio: Nam B. Virgo electa est ab aeterno, ut esset Mater Christi, atque adeo in ordine ad hunc finem omnia, quae ad ipsam pertinebant, etiam eius parentes, & alia, quae eius Conceptionem praecesserunt, mysteriosè sunt praordinata; ita, ut, quae circa Virginem gesta sunt, non sint omni lege naturae, aut gratiae metienda, sed secundum extraordinariam, & supernaturalem Dei potentiam, ut ipsa Virgo significauit: *quia fecit mihi magna, qui potens est*, Vnde est illud Augusti. Epist. 3. ad Voluianum: *In talibus tota ratio facti potentia facientis; quod etiam subindicauit Angelus illis verbis: Dominus tecum*, ut ponderat Diuus Bonauentura in Speculo

B. Augusti.

Luc. 1.

E. Bonauer.

Ysa. 40. 13.

B. Augusti.

Mariae cap. 3. Nam omnia quaecumque voluit, Dominus fecit, & quia Dominus potentissimus potentissimè tecum est. Regula ergo & lex in ordine ad Virginem seruata, decetia fuit, & congruentia respectu talis finis: ut hic potissimè verum sit illud Augustini in serm. de Assumptione: *quicquid tibi vera ratione melius occurrit, id scias fecisse Deum*; sed ex natura rei, & secundum veram rationem magis decet Matrem Dei sine originali concipi, quod nemo negabit; nam magis consentaneum est, ut futura Mater Dei, nunquam fuerit Deo inimica, & ut Mater gratiae non caruerit vnquam gratia, & ut Diabolus superatura, non fuisset prius ab ipso superata: ergo consentaneum magis fuit concipi abique originali. Dices: id ex obiecto conuenientius videri, nisi obstat lex vniuersalis, quae ex sacra Scriptura constat, omnes contrahere originale. Sed contra: nam hoc est, quod propositae rationes conuincunt, nimirum, quod sicut B. Virgo ab aliis vniuersalibus legibus excipitur, quia id videtur congruentius Matri Dei fuisse concessum; etiam ab hac lege eximi debet: quia magis decet dignitatem, & pu-

ritatem Matris Dei non subdi huic legi, quam alius, propter quas omnes in puluerem reuertantur, nec post triduum resurgunt, &c. Dices: in ceteris id posse colligi ex sacra Scriptura, sine cuius auctoritate non licet propter congruentiam ab vniuersali lege aliquem excipere. Sed contra: Cum iam concedas, id esse conuenientius, & ex sanctis habeas Deum, semper operari id, quod est conuenientius; ut quid expressa testimonia sacrae Scripturae requiris? cum neque illa habeas ad excipiendam Virginem ab aliis vniuersalibus legibus, ut, a corruptione corporis, a peccato actuali veniali, & similibus; si ergo haec licet praeter communem legem sint concedis Virgini, quia id videtur conuenientius; cur id, quod multo conuenientius est, negas? maxime, cum non dissimilia testimonia sacrae Scripturae ad hoc allere non habeas? Si dicas: Ecclesiam, tanquam contra illa admississe, non verò istud. Certè illa non est amplexa, nisi quia videbatur decere Virginem, hoc autem constat de se magis eam decere, cum ab illa omne genus peccati remoueat: non ergo id ei est deoegandum. Praeterea nam ipsa Ecclesia iudicat, id non esse contra sacram Scripturam: ergo, cum de se conuenientius sit, & Ecclesia ad idem sentiendum indulgentius inuict, rationi consonum est, ut ei acquiescamus, ac tandem cum eadem nobis concedat, ut possimus ita sentire de Virgine, & recta ratio, & pietas postulat, ut quoad fieri possit, optimam existimationem de illa habeamus; & vniuersalibus voluntas ita debet ad illam esse affecta, ut, si in eius esset potestate, & arbitrio, illa concederet hoc prouilegium, non video cur ei debeat denegari.

Vltima Ratio: Nam Deus non permittit malum, & culpam, nisi ut inde eruat *D. Diony. de excellentius aliquid bonum*, ut docent *diuin. nom.* D. Dionysius de diuinis nominibus; & *D. Augusti. in Enchirid. c.* Augustin in Enchirid. permittit autem *Enchirid. c.* in Virgine hunc lapsum, non solum non *25. 26. 27.* afficeret magis aliquid bonum, sed etiam

impe-

impediret multa ac præclarissima bona, in præ adductis rationibus explicata: confonum ergo est rationi, ut dicamus Deum id non permisisse. Scio aliquos auctores contrarium opinantes dicere, Deum in matre sua permisisse lapsum in peccatum originale, ut, quæ humillima futura erat, maioris humilitatis materiam haberet, & urgentius motiuum, magis, ac magis se demittendi, dum cogitaret se in instanti Conceptionis sub diaboli feruitute extitisse. Verum hoc à ratione longè alienum esse multiplex ratio mihi suadet: Prima, quia etiam peccata actualia, & maxime lætalia, sunt vberior materia, & fortius motiuum propriæ humiliatōis, & abiectionis, quàm originale, in quæ tamen non est prolabi permilla. Secunda: quia in Virgine poterat insignis oriri humilitas ab illic lapsu in peccatum, ex perfecto lumine supernaturali, & ex limpidiori cognitione Dei, & propriæ conditionis, quod genus humilitatis perfectius est, & ideo fuit in Christo Domino. Tertia: quia licet peccatum materiam subministrat humiliatōis, tamen humilitatis perfectioni multum derogat, nam quædā cuiuspiam propter peccata commissa maiora humiliandi suppetunt motiua, tantò eius humilitas mirabilis minus esse perhibetur, ut eleganter edocuit D. Bernard. dum ait:

D. Bernard. in eo qui grauius peccauit, est amanda, non tamen admiranda humilitas: ac si quis innocentiam retinet, & nihilominus humilitatem iungit, nonne sibi videtur geminam animam possidere decorem? similia verba lego apud nostrum D. Bonauent. de perfectu Relig. li.

2. vbi inquit si humiliatur, & despicit se, qui non habet vnde gloriatur, sed multa, vnde confundatur licet bona sit ista humilitas, tamen non admiranda: ut igitur perfectior esset humilitas Mariæ, oportuit caruisse omni materia, & motiuo peccati originalis.

Quarta: quia non erat necessarium ad incrementum humilitatis B. Virginem peccato originali fuisse infectam, non enim habebat rebellionem carnis, velut Paulus, qui ne magnitudo reuelationum extolleret

illum, opus habuit stimulo carnis, qui eum colaphizaret. Tandem: quia finis Conceptionis Virginis fuit cōceptio Christi: ergo cum in eius conceptione Deus hunc respexerit finem, non debuit in Virgine permittere labem tali fini minimè consentaneam; maxime quia statim post cōceptionem erat ipse emundaturus Virginem à peccati labe, ut immaculatam Dei templum esset, conuenientius erat, maculam non permittere, quàm ab illa post casum liberare: cum ergo alterutro modo dispensandum esset in lege communi, & primum sit in se conuenientius, illud certe factum fuisse prudenter credemus.

HOMILIA XIX.

Ad immaculatam Deiparæ Conceptionem magis stabilendam perpulchra contextitur catena ex sacra Scriptura, ex testimonijs Pontificum, & Conciliorum; ex consensu vniuersalis Ecclesie; ex miraculis, & reuelationibus; ex sanctis Patribus; ex grauius, tam vetustis, quàm nouis, tam mysticis, quàm Scholasticis Doctoribus, necnon ex iure Canonico, & Civile.

Ex sacra Scriptura. §. I.

QUAMVIS ex mystico sensu non possit efficax argumentum desumi ad res fidei confirmandas, quando non constat illi esse sancto, ut eum D. Hieronymo, Augustino, & Augustino unanimi consensu docent Theologi in primam partem D. Thom. q. 1. art. 10. suppositum. Vincent. sita tamen grauissimorum Doctorum expositione, & precipue Ecclesie Catholice applicatione, magni ponderis est mystica intelligentia; maxime, cum de singularibus priuilegijs beatæ Virginis agitur,

N 2 quorum